ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΕΠΙΤΗι ΣΥΓΚΛΗΣΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ ΠΑΡΑ ΘΕΟΥ

Ἡ ἁγία Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας «ὡς πορφύραν καὶ βύσσον στολισαμένη» τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων της, τὰ δάκρυα τῶν ὁσίων της καὶ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας τῶν ὁμολογητῶν τῆς πίστεώς της , ἑορτάζει σήμερον τὴν ἡμέραν τῶν ὀνομαστηρίων της. Ὀρθῶς καὶ δικαίως ἐκλήθη καὶ καθιερώθη ὡς «Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας» ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν μετὰ ἀπὸ περίοδον ἑνὸς αἰῶνος σκληρῶν ἀγώνων ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε καὶ κατίσχυσε τοῦ ψεύδους διὰ τῆς προσκυνήσεως ὡς φορέων προσωπικῆς παρουσίας καὶ θείας χάριτος τῶν ἱερῶν εἰκόνων τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων Του. Δι αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἀνεγνωρίσθη καὶ διεκηρύχθη ἅπαξ ἔτι ὅτι «ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν» (Ἰωάν. Α 14) τιμήσας οὕτω καὶ ἁγιάσας τὴν ὑλικὴν κτίσιν καὶ τὸ σῶμα μας , διὰ νὰ τὰ καταστήσῃ «κοινωνοὺς θείας φύσεως» (πρβλ. Β Πέτρ. α 4), μετόχους τῆς θείας χάριτος καὶ ζωῆς.
Εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν καὶ σωτήριον ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἐπολέμησαν οἱ ἀρνηταὶ τῆς προσκυνήσεως τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἡ ὁδὸς πρὸς κατίσχυσιν τῆς ἀληθείας ἔναντι τοῦ ψεύδους , ὑπῆρξε καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ Ἐκκλησία ἀπ ἀρχῆς καθ ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς ἱστορίας της , καὶ αὐτὴ δὲν ἦτο ἄλλη ἀπὸ ἐκείνην τῆς συνοδικότητος . Ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀληθείας καὶ ψεύδους, ὀρθοδοξίας καὶ αἱρέσεως, δὲν εἶναι πάντοτε εὐχερής. Καὶ οἱ αἱρετικοὶ ἐπίστευον καὶ πιστεύουν ὅτι κατέχουν τὴν ἀλήθειαν , καὶ θὰ ὑπάρχουν πάντοτε ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ χαρακτηρίζουν ὡς «αἱρετικοὺς» τοὺς μὴ συμφωνοῦντας πρὸς τὰς ἀπόψεις των. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μίαν καὶ μόνον αὐθεντίαν ἀναγνωρίζει : τὴν Σύνοδον τῶν κανονικῶν ἐπισκόπων της. Ἄνευ συνοδικῆς ἀποφάσεως ἡ διάκρισις μεταξὺ ὀρθοδοξίας καὶ αἱρέσεως δὲν εἶναι δυνατή . Ὅλα τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ἱεροὶ κανόνες της φέρουν τὴν σφραγῖδα τῆς συνοδικότητος . Ἡ Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς συνοδικότητος.
Τὴν ἐκκλησιολογικὴν ταύτην ἀρχὴν ἀνέκαθεν ἐτόνισεν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία , καὶ τὴν ἐφαρμόζει πιστῶς εἰς τοπικὸν ἐπίπεδον. Τοῦτο ἴσχυεν ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας καὶ ἐπὶ ἐπιπέδου οἰκουμενικοῦ ἢ πανορθοδόξου , διεκόπη ὅμως λόγῳ ἱστορικῶν συγκυριῶν ἐπὶ μακρόν. Σήμερον εὑρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγείλωμεν καὶ ἐπισήμως ἀπὸ τῆς ἱερᾶς ταύτης οἰκουμενικῆς καθέδρας ὅτι , χάριτι Θεοῦ, συμφωνίᾳ πάντων τῶν Προκαθημένων τῶν Ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, θέλει πραγματοποιηθῆ ἡ ἀπὸ πεντήκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ἀποφασισθεῖσα Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος συνόλου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ ἀπὸ 18ης ἕως 27ης Ἰουνίου ἐ. ἔ., τῆς ὁποίας αἱ ἐργασίαι θὰ ἀρχίσουν διὰ πανορθοδόξου Θείας Λειτουργίας ἐν τῷ ἐν Ἡρακλείῳ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ κατὰ τὴν μεγάλην καὶ εὔσημον ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς , θὰ συνεχισθοῦν δὲ ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἀκαδημίᾳ παρὰ τὸ Κολυμβάριον Χανίων . Τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης ταύτης Συνόδου θέλει προεδρεύσει ἡ ἡμετέρα Μετριότης περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν , θὰ μετάσχουν δὲ ὡς μέλη αὐτῆς ἀντιπροσωπεῖαι ἐξ ἀρχιερέων ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων .
Πρώτιστος σκοπὸς καὶ σπουδαιότης τῆς Πανορθοδόξου ταύτης Συνόδου εἶναι νὰ καταδειχθῇ ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἡνωμένη ἐν τοῖς Μυστηρίοις, καὶ μάλιστα τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ, καὶ τῇ Ὀρθοδόξῳ πίστει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συνοδικότητι. Διὸ καὶ προητοιμάσθη αὕτη ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα διὰ σειρᾶς Προπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Προσυνοδικῶν Διασκέψεων , ὥστε τὰ Κείμενα τῶν ἀποφάσεών της νὰ διαπνέωνται ὑπὸ ὁμοφωνίας , καὶ ὁ λόγος της νὰ ἐκφέρεται «ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ".
Τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπασχολήσουν τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον, καθορισθέντα πανορθοδόξως ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποφάσεως τῆς συγκλήσεώς της , ἅπτονται κυρίως προβλημάτων ἐσωτερικῆς δομῆς καὶ ζωῆς τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας , τὰ ὁποῖα χρῄζουν ἀμέσου διευθετήσεως, ὡς καὶ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὰς σχέσεις τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον καὶ τὴν ἀποστολὴν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐποχήν μας. Γνωρίζομεν, βεβαίως, ὅτι ὁ κόσμος ἀναμένει νὰ ἀκούσῃ τὴν φωνὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ πολλῶν ἐκ τῶν φλεγόντων προβλημάτων , τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον. Ἀλλὰ ἐκρίθη ἀναγκαῖον ὅπως ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διευθετήσῃ πρῶτον τὰ τοῦ

οἴκου της πρὶν ἢ ἐκφέρῃ λόγον πρὸς τὸν κόσμον , πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει παύσει νὰ θεωρῇ χρέος της . Τὸ ὅτι μετὰ τὴν πάροδον τόσων αἰώνων ἡ Ὀρθοδοξία ἐκφράζει τὴν συνοδικότητά της ἐπὶ παγκοσμίου ἐπιπέδου ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον καὶ ἀποφασιστικὸν βῆμα , τὸ ὁποῖον ἀναμένεται ὅτι διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ μετ οὐ πολὺ θὰ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλα διὰ τῆς συγκλήσεως , σὺν Θεῷ, καὶ ἄλλων Πανορθοδόξων Συνόδων.
Ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ καὶ τέκνα προσφιλῆ ἐν Κυρίῳ,
Τὰ μεγάλα ἱστορικὰ γεγονότα κατευθύνονται ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ὁ Ὁποῖος καί , τελικῶς, εἶναι ὁ Κύριος τῆς Ἱστορίας.Ἡμεῖς σπείρομεν καὶ κοπιῶμεν, ἀλλ ὁ αὐξάνων εἶναι ὁ Θεός (πρβλ. Α Κορ. Γ, 8). Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ , ὄντως, γεγονὸς ἱστορικὸν καὶ εἰς τὸν Θεὸν καὶ μόνον ἐναποθέτομεν τὴν ἔκβασίν του .Καλοῦμεν, ὅθεν, πάντας τοὺς Ὀρθοδόξους ἀνὰ τὸν κόσμον πιστούς, κλῆρον καὶ λαόν, εἰς προσευχὴν πρὸς τὸν ἐν Τριάδι Θεὸν ὅπως στέψῃ διὰ τῶν εὐλογιῶν Του τὸ γεγονὸς τοῦτο , διὰ νὰ οἰκοδομηθῇ δι αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία Του καὶ δοξασθῇ τὸ πανάγιον Ὄνομά Του . Οἱ καιροὶ εἶναι κρίσιμοι καὶ ἡ ἑνότης τῆς Ἐκκλησίας δέον νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἑνότητος τῆς σπαρασσομένης ἀπὸ διαιρέσεις καὶ συγκρούσεις ἀνθρωπότητος . Ἡ ἐπιτυχία τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου εἶναι ὑπόθεσις ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας , τὰ ὁποῖα καὶ καλοῦνται νὰ ἐπιδείξουν τὸ ἐνδιαφέρον των δι αὐτήν . Ἤδη, τὰ συμφωνηθέντα πανορθοδόξως καὶ ὑποβαλλόμενα εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον κείμενα δημοσιοποιοῦνται καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς καλοπροαιρέτου πιστοῦ πρὸς πληροφορίαν καὶ ἐνημέρωσίν του , ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔκφρασιν τῆς γνώμης του καὶ τῶν προσδοκιῶν του ἀπὸ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον .
Ταῦτα ἀγγέλλοντες παντὶ τῷ πληρώματι τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τὴν εὔσημον ταύτην ἡμέραν εὐχόμεθα ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς δωρῆται τῇ Ἐκκλησίᾳ Αὐτοῦ καὶ πᾶσιν ὑμῖν πλουσίαν τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν Του , δῴη δὲ καὶ τῷ κόσμῳ παντὶ "τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ»" (Β Θεσ. γ, 16).

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,βις′, κατὰ μῆνα Μάρτιον (κ′)
Ἐπινεμήσεως Θ΄

+ Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος, διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
+ ὁ Περγάμου Ἰωάννης, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Ντένβερ Ἡσαΐας, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Ἀτλάντας Ἀλέξιος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Πριγκηποννήσων Ἰάκωβος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Προικοννήσου Ἰωσήφ, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Φιλαδελφείας Μελίτων, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Γαλλίας Ἐμμανουήλ, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Δαρδανελλίων Νικήτας, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Ντετρόϊτ Νικόλαος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Ἁγίου Φραγκίσκου Γεράσιμος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Σηλυβρίας Μάξιμος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης
+ ὁ Ἀδριανουπόλεως Ἀμφιλόχιος, ἐν Χριστῷ εὐχέτης